

د افغانستان سره د آلمان همکارۍ مطبوعاتۍ خبر

د افغانستان په شمال کې د ټیلیفوني مرستې کرښه (۲۴۲۴) وغزول شوه

مزار شریف، بلخ، د ۲۰۱۲ کال د اپریل د میاشتې ۲مه نیټه - په دې وروستیو کې د افغانستان په شمالی ولایتونو کې د ټیلیفوني مرستې کرښه په کار واچول شوه. د دغې کرښې خدمتونه د بلخ، بدخشان، بغلان، کندز، سمنگان او تخار په ولایتونو کې کارول کېدای شي. د ۲۴۲۴ شمیرې په دایرولو سره افغانې ښځې او نارینه کولای شي، پرته له دې چې دهغوی شمیره ولیدل شي، د حقوقي، رواني او مذهبي موضوعاتو په باب معلومات او سلا مشورې په لاس راوړي. د دغې شمیرې اړیکه وپیاوړه او د هیواد په جنوبي او ختیځو برخو کې چې د ۲۰۱۳ کال راهیسې فعاله شویده د خلکو د ښه هرکلي سبب شویده. د آلمان او همداراز د هالنډ او فنلند حکومتونو د ۲۵ میلیونو افغانیو په لگښت د نوموړې ټیلیفوني کرښې تمديد تمویلوي.

ښځې او نارینه چې د تاوتریخوالي یا د تاوتریخوالي د گواښونو سره مخامخ کېږي کولای شي د ټیلیفوني کرښې له لارې مرسته وغواړي. هغوی ته د هغوی د حقونو په باب او دا چې په څه ډول هغه پلي کړي حقوقي سلا مشوره ورکول کېږي. خو د بینه هم پاملرنه کېږي چې اړیکې نیوونکو ته په دې اړه مشوره ورکول شي چې څنگه خپل ځان وساتي او د هغوی د وضعې د سمون دپاره کومې لارې شته. سربیره پردې، هغوی ته معلومات ورکول کېږي چې د دوی په چاپیریال کې د چا سره د نیغې سلا مشورې د ترلاسه کولو په باب اړیکه ونیسي.

په تیره بیا ښځې به د دغه خدمت څخه گټه پورته کړي ځکه هغوی کله د خپل تگ راتگ او د کورنۍ د باندې د خپلو ستونځو د حلولو په لاره کې محدود ویتونه لري. د افغانستان په شمال کې د کلیوالي سیمو او سیدونکو دپاره مشورتي خدمتونو ته لاسرسی به اوس ډیر آسانه شي. ددې په ځای چې بل نږدې لوی ښار ته سفرو کړي هغوی اوس په وړیا توگه د ټیلیفوني مرستې د شمیرې په دایرولو سره ډیر وخت هم سپما کوي.

د افغان-آلمان د همکارۍ پروگرام د جندر د چارو مسئول ښاغلي عتیق اله عاطف په دې باب وویل: "په افغانستان کې د خلکو د حقوقي حقونو او هغو ته د لاسرسی ترمنځ یو واټن لیدل کېږي. د ټیلیفوني مرستې کرښه د دغه واټن د له منځه وړلو سره مرسته کوي. دغه کار په تیره بیا د ښځو په مورد کې صدق کوي ځکه ښځې د نارینه وو په پرتله عدالت ته د لاسرسی د نشتوالي له امله ډیرې زیانمنې شويدي. د مشورې گرځنده خدمت هغوی ته د دوی د حقونو د پوهیدلو او دا چې څنگه هغوی کولای شي د هغې نه گټه واخلي د ځایي فرهنگ سره مناسبه لاره ورنیسي".

د ټیلیفوني مرستې کرښه د ۲۰۱۳ کال په سر کې د افغانستان په ختیځه سیمه کې پیل شوه او د همدې کال د مني په موسم کې د هیواد جنوبي سیمې ته وغزول شوه. دغه خدمت چې د افغانستان د ظرفیتونو د پراختیا او پوهنې د سازمان (ACDEO) د یوه غیرحکومتي سازمان له خوا پیل شو د خلکو له خوا ورځنې د پاملرنې وړ هرکلی وشو. د ۵۰۰۰۰ تنو نه زیاتو کسانو نوموړې کرښه کارولې ده. د قانون د حاکمیت د ټینګښت پروگرام (ROL) د افغانستان شمالي ولایتونو ته د دغې کرښې د تمديدولو دپاره مرسته کړیده او تمه لري چې لږترلږه په کال کې ۲۰۰۰۰ اړیکې د خلکو له خوا ترسره شي.

د Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH اداره د آلمان د اقتصادي همکاريو او پراختیا وزارت (BMZ) په استازیتوب د افغانستان د حکومت سره یوځای په افغانستان کې د قانون د حاکمیت د ټینګولو په لاره کې کار کوي. د ۲۰۰۳ کال را په دې خوا دغه پروژه د افغانستان د عدلیې وزارت سره د ټولو خلکو دپاره عدالت ته د لاسرسی د تامینولو د هڅو په لاره کې مرسته کوي او دې موخې ته د رسیدو دپاره، عدالت ته د ډیر ښه لاسرسی او همدارنگه د عدلي او قضایي سکتور د کارکوونکو مسلکي ظرفیت ته د سمون ورکولو څخه ملاتړ کوي. په عین حال کې د خلکو د حقوقي خبرتیا د کچې په لوړولو کې مرسته کوي. د ۲۰۱۲ کال راهیسې، د هالنډ شاهي حکومت په کندز کې د نوموړې ادارې د قانون د حاکمیت د ټینګښت د پروژې د فعالیتونو، او د ۲۰۱۵ کال راهیسې د فنلند جمهورۍ د ښځو دپاره د عدالت د سمون د فعالیتونو ملاتړ کړیدی.